

Valtakunnanvoudinvirastolle

Dnro: 241/030/13

Lausuntopyyntö; Ulosottoimen rakennuudistushankkeen lainsäädäntötyöryhmän ensimmäinen mietintö

FK KANNATTAU ULOSOTTOMENETTELYN YKSINKERTAISTAMISTA, NOPEUTTAMISTA JA JOUSTAVOITTAMISTA

Finanssialan Keskusliitto (FK) toivottaa tervetulleeksi ehdotukset ulosottomenettelyn yksinkertaistamisesta, nopeuttamisesta ja joustavoittamisesta. Ulosottoimen rakennuudistushankkeen lainsäädäntötyöryhmän ensimmäisessä mietinnössä ehdotetut muutokset ovat oikeansuuntaisia, mutta sellaisenaan kuitenkin riittämättömiä.

Vanhentumislain selkeyttäminen ehdotetulla tavalla on ensiarvoisen tärkeää, jotta velkojen asema voidaan turvata ulosottomenettelyssä asianmukaisesti.

1 Ehdotetut uudistukset ulosottomenettelyn sähköistämiseksi kannatettavia

FK kannattaa sähköisen asioinnin edistämistä ulosotossa. Ulosottomenettelyn sujuvoittamisesta ja tehostamisesta koituvat erilaiset säästöt koituvat osaltaan myös velkojen eduksi. **Ehdotetut lainsäädäntömuutokset ulosottomenettelyn sähköistämiseksi ovat oikeansuuntaisia ja kannatettavia, mutta sellaisenaan riittämättömiä.**

Lainsäädännön ja ulosottomenettelyn uudistamisessa on tähdättävä kokonaisuudessaan sähköisessä muodossa olevaan perintäprosessiin, jolloin vasta saavutetaan todelliset tehokkuusedut ja hyödyt kaikille. Ulosottomenettely voidaan ja tulee edelleen kehittää työryhmämietinnössä esitettyjen muutosten pohjalta edelleen.

Lausuntokierroksella olevassa työryhmämietinnössä ehdotetaan lievennettäväksi muun muassa ulosottooperusteen jäljennökselle asetettavia vaatimuksia (UK 3:5 §). Nykyisellään edellytetään joko alkuperäistä tai viranomaisen antamaa jäljennöstä, mutta jatkossa riittävää olisi tavallinen oikeaksi todistamaton jäljennös ulosottooperusteesta. FK pitää ehdotusta kannatettavana, mutta korostaa, että lakia olisi mahdollista suoraviivaistaa vielä enemmän.

Esimerkiksi ulosottokaaren mukainen velvollisuus esittää juokseva sitoumus, kuten esimerkiksi velkakirja silloinkin, kun siihen ei ole asiallista tarvetta, estää tarpeettomasti sähköisen asioinnin käyttöä. **Esittämisvelvollisuudesta luopuminen tehostaisi perintäprosessia ja lisäksi kustannustehokkuutta kaikkien osapuolten näkökulmasta.** Summaaristen riita-asioden käsittelyn kehittämistä koskevassa selvityksessä (Summaaristen riita-asioden käsittelyn kehittäminen, Selvityksiä ja ohjeita 52/2014) esitettiin yhtenä keinona konekielisen ja sähköisen asioinnin edistämiseksi sitä, että velvollisuutta esittää juokseva velkakirja tai muu sitoumus rajoitettaisiin *vain sellaisiin tapauksiin, joissa ulosottoviranomainen jostain erityisestä syystä sitä vaatii*. FK pitää

ehdotusta erittäin tervetulleena, koska voimassa olevan ulosottokaaren säännökset juoksevien sitoumusten esittämisvelvollisuudesta lisäävät väistämättä perintäprosessin kustannuksia.

Lisäksi on tärkeää, että sähköistä asiointia kehitetään edelleen kaikissa perintäprosessin vaiheissa ottaen huomioon saatavien monimuotoisuus.

Nykyisellään ulosottomenettelyä ei ole esimerkiksi mahdollista hoitaa kokonaan sähköisesti niissä tilanteissa, joissa velalliset on tuomittu alun perin yhteisvastuullisesti ja joissa ulosottohakemus uudistetaan ainoastaan yksittäisen velallisen osalta.

2 Tarpeettomien työvaiheiden poistamisella saavutetaan kustannushyötyjä

Voimassa olevan ulosottokaaren mukaan asianosaisille on annettava määräajoin tietoja ulosoton tietojärjestelmästä ulosottoasiassa kertyneistä ja perimättä olevista määristä sekä muista vastaavista seikoista, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta (UK 1:34.2 §). Lainkohtaa ehdotetaan nyt työryhmämietinnössä poistettavaksi, koska kattavaa vuosittaista raportointivaihetta ei pidetä käytännössä tarpeellisenä. Velkojalla on jatkossakin aina mahdollisuus pyytää ns. asianosaistuloste, josta ilmenee ulosottoasian ajantasainen tilanne.

Työryhmä ehdottaa muutettavaksi passiivirekisteröintiä koskevia säännöksiä niin, että velkojalle ei enää ilmoitettaisi erikseen saatavan poistamisesta passiivirekisteristä (UK 3:102.3 §). Velkoja saisi tiedon passiivirekisteröinnin kestosta jo etukäteen siinä yhteydessä, kun hänelle lähetetään estetodistus ja ilmoitetaan saatavan merkitsemisestä rekisteriin.

Työryhmämietinnössä ehdotetuilla muutoksilla arvioidaan saavutettavan yhteensä 80 000 euron säästöt vuositasolla. **FK pitää ehdotettuja lainsäädäntömuutoksia kustannustehokkuusnäkökulmasta kannatettavia.**

3 Myyntiä koskevat uudistukset myös velkojen näkökulmasta kannatettavia

Ulosoton myyntiä koskevissa säännöksissä on tarkoitus ottaa jatkossa huomioon sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset.

Ulosottomiehen toimittaman vapaan myynnin edellytyksiä ehdotetaan lievennettäväksi niin, että internetin välityksellä tapahtuvassa ulosottomiehen vapaassa myynnissä ei edellytettäisi enää korkeampaa vähimmäishintaa kuin tavallisessa huutokaupassa. Vapaassa myynnissä edellytettävän vähimmäishinnan tulisi jatkossa olla siis sama kuin huutokaupassa edellytettävän vähimmäishinnan.

Laissa mahdollistettaisiin jatkossa myös kolmas myyntiyritys erityisistä syistä. Nykyisellään ulosmitatun kohteen myyntiä voidaan yrittää ainoastaan kaksi kertaa. Kirjallista valvontamenettelyä ehdotetaan nopeutettavaksi niin, että neljän viikon vähimmäismääräaikaa lyhennetään kahteen viikkoon. Asianosaisille säädettyä riitautusmahdollisuutta ei myöskään tarvitsisi järjestää, jos se on ilmeisen tarpeetonta. Huutokauppojen siirtyminen internetiin huomioitaisiin lisäämällä lakiin maininta siitä, että julkista huutokauppaa koskevat säännökset soveltuvat myös avoimeen sähköiseen huutokauppaan.

Ehdotusten tavoitteena on joustavoittaa ja nopeuttaa ulosottomenettelyä sekä parantaa mahdollisuuksia saada velkojen kattamiseksi myytävästä omaisuudesta mahdollisimman

hyvä hinta. **FK:lla ei ole huomautettavaa ehdotettuihin sääntelymuutoksiin.**

4 Vanhentumislain selkeyttäminen välttämätöntä

FK kannattaa työryhmän esittämää saatavan vanhentumista koskevaa pykälää. Tarkoituksena on selkeyttää voimassaolevaa säännöstä siitä, missä tilanteissa oikeudellinen katkaisutoimi johtaa vanhentumisen katkeamiseen.

Velkojien kannalta ulosottoasian vireilletulon merkittävä oikeusvaikutus on se, että saatavan vanhentumisaika keskeytyy automaattisesti. Velkojalta ei siis pitäisi edellyttää ulosottohakemuksen lisäksi muita katkaisutoimia asemansa turvatakseen. Korkein oikeus on viimeaikaisessa tulkintakäytännössään (KKO 2012:207 ja KKO 2015:28) päätenyt kuitenkin linjaukseen, jonka mukaan saatavan vanhentumisaika ei katkea, jos velallinen ei saa tiedokseen ilmoitusta ulosoton vireilletulosta. Näin siitäkin huolimatta, että ulosottoviranomainen olisi toiminut tiedoksiannon toimittamisessa täysin lain edellyttämällä tavalla, ja velkoja olisi tämän vuoksi olettanut vireilletulon tarkoittavan samalla saatavan vanhentumisen katkaisemista.

Saatavan vanhentumista koskeva tulkintakäytäntö ei vastaa velkojien perusteltuja odotuksia ulosoton vireilletulon vaikutuksista. **Voimassa olevan lainsäädännön mahdollistama tulkinta on velkojien oikeusturvan näkökulmasta kohtuuton, minkä vuoksi vanhentumislain selkeyttäminen on välttämätöntä.** Mikäli ulosoton vireilletuloa koskevissa tiedoksiannoissa ei tapahdu mitään prosessuaalista virhettä ja tiedoksiannon toimittamisessa on noudatettu laissa säädettyä menettelyä, vanhentumisen tulee katketa.

On myös huomioitava, että saatavien perintään liittyvää lainsäädäntöä on viime aikoina tuntuvasti kiristetty muun muassa saatavan lopullista vanhentumista koskevilla säännöksillä. Sääntelykokonaisuus huomioiden olisi velkojien näkökulmasta epäoikeudenmukaista, mikäli lainsäädäntö sallisi saatavien vanhentumisen myös tilanteissa, jossa velkoja yrittää aktiivisesti periä olemassa olevaa saatavaansa.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Lea Mäntyniemi
johtaja